

**Leeter masa
 Jan
 ma wuzlala ŋgeeme
 Mey da ray**
**Leeter masa Jan ma wuzlala
 ŋgeeme**

Leeter kedē kwa mezəley ŋga ndaw da hwad a daa ba na, ndəhay a wulkam ara Jan ma wuzlala. Asaya, ara aŋga ma wuzlala leeter ŋga dey cew e ta ŋga dey maakar a. Daa leeter hay a maakar ata na, mey da hwad a, a səram ba ta mey daa *Mey-maaya-mawiya masa Jan ma wuzlala*. Ara Jan a ma wuzlala *Cek ma wuzar a Jan may*.

Jan ma wuzlalata leeter hay a kedē na, aŋga maraw cay. A njey da Efez. Daa ŋgene Egəliz hay daa wura daa wura daha. Ndəhay mekele mekele fa pəkam ŋga wuzey mey a ndəhay daa berney hay. Ndəhay siya da wuzlah ata a wuzam mey maaya ba wal ta *Mey-maaya-mawiya*. Da ray ŋgene, ndəhay a təbmara *Mey-maaya-mawiya* na, ara mey ŋga Gazlavay fara fara saba. A wulkam mebərey da ray ata daa ba. Yesu Kəriste ta sawa la a bəla anda ndaw-magədaŋ na, a təbmara ba. Kwa a wudsam mey ŋga Yesu ba. Meməcey aŋga na, ara cek ŋga tede ŋgada ata.

Da ray ŋgene, Jan a wuzlala leeter e kedē na, a ləvey ndəhay a gwamara ŋga sərmara Gazlavay, ray aŋga, ta Bəzey aŋga Yesu Kəriste. Ndaw ŋga

Yesu fara fara na, ara ndaw ma wudta ndəhay
ŋga Yesu siya hay.

Daa leeter e kede na, mey mekele mekele daha
ŋga voley gədaŋ a ndəhay:

Gazlavay na, ara anga ma wada slam. Maaya
na, ya njakwa daa mewedey a (1.5-7)

Da yaa cəfdakwa ambahw fa Gazlavay majा
meborey aləkwa na, a mbəkdandakwara la
(1.8-10)

Ya da sərkwa aləkwa bəza hay ŋga Gazlavay
na, majа aləkwa fa wudkwa vaw (3.1-3)

Mey da ray mewudey-vaw ŋga Gazlavay (4.7-
10)

Mey da ray heter mendəvey ba (5.11-12)

Gazlavay fa jəkfatar sləmay fa bəz anga hay
(5.14-15)

*Mey da ray Yesu, ndaw ma vəltar heter a
ndəhay*

¹ Ya wuzlalakwara mey kede, da ray ndaw
mezəley Mey * ŋga Gazlavay ma vəltar heter a
ndəhay. Dəga bəla ta zley daa ba aran na, anja
daha. Ndaw a na, ala ta cəndamara mey anja la
ta sləmay ala, ala ta hətmar la ta dey ala. Fara
fara, ala ta hətmar la, ala ta gəsfamar la ta har
ala.

² Daa masa ndaw ma vəltar heter a ndəhay
a ma wuzwa vaw na, ala ta hətmar la. Da
ray ŋgene, ala fa kam sede da ray a, ala fa
wuzdamakwara mey da ray heter mendəvey

---

* **1:1 1.1** Mey: Fede na, «mey» ara Kəriste. Gazlavay a wuztar
vaw a ndəhay na, ta fa Kəriste. Nəka Jan 1.1.   **1:1 1.1** 2.13-14;
Jan 1.1-2, 14; **heter:** 4.14; 6.35; 8.12; 11.25

ba masa aŋga ma velda ha. Ndaw aha, aŋga da cakay Papa aləkwa Bay *Gazlavay, aŋga ta wuzndar vaw la.

³ Cek masa ala ma hətmar ta masa ala ma cəndamara na, ya wuzdamakwara may amba ya njakwa macəmkaya pal. Ya njakwa macəmkaya pal, asaya, aləkwa macəmkaya ta Papa aləkwa len ta Bəzey aŋga, *Yesu *Kəriste.

⁴ Ya wuzlalamakwara mey a kede amba ya njakwa daa meesəmey masa fara fara.

Mey da ray slam-mewedey

⁵ Gazlavay na, ara aŋga ma wada slam, ləvaŋ fa vədfa kwa nekəfsey daa ba. Kede ara mey masa ala ma cəndamərwa fa Yesu *Kəriste, ya kadamakwara.

⁶ Da ya ləvkwa aləkwa macəmkaya ta aŋga, anja aləkwa daa ləvaŋ cəŋga na, a key ŋgene, ya mbərzlakwa, aləkwa fa kakwa cek masa ta cəved e daa ba.

⁷ Ama da aləkwa daa slam-mewedey anda Gazlavay manjakaya daa slam-mewedey na, aləkwa macəmkaya pal. ŋgene, mambaz ŋga Yesu, Bəzey aŋga, fa pərndakwara mebərey aləkwa tabiya.

⁸ Da ya ləvkwa aləkwa ndəhay ta mebərey ba na, ŋgene, a key ya təknakwa ray aləkwa ta har aləkwa, mey masa fara fara daa mevel aləkwa daa ba.

⁹ Ama da aləkwa fa wuzdakwa mebərey aləkwa a Gazlavay na, anda kede, a

mbəkdandakwara mebərey aləkwa la, asaya, a pərndakwara mevel aləkwa, cek hay maaya ba tabiya fa aləkwa daa saba, maja aŋga na, a mbərzley ba, a kata cek hay tabiya ta cəved e.

10 Da ya ləvkwa aləkwa ta kakwa mebərey daa ba na, ya pakwa Gazlavay ŋga ndaw membərzley, mey aŋga daa mevel aləkwa daa ba.

2

1 Bəz adaw hay, ya wuzlalakwara mey kedə amba ka kam mebərey saba. Ama, da ndaw ta key mebərey la na, ndaw ma lacafandakwar a ray daha da cakay Papa aləkwa. Ndaw aha ara Yesu Kəriste, ndaw manjar mebərey.

2 Ara aŋga ma vəlda ray aŋga ŋga məcey amba Gazlavay a mbəkdandakwara mebərey aləkwa. A məcey maja mebərey aləkwa daada ba, ama a məcey maja mebərey ŋga ndəhay da bəla tabiya.

Mey da ray mewudey-vaw

3 Da aləkwa fa nakwa ray a *mewey ŋga Gazlavay na, ŋgene, ya sərkwa Gazlavay fara fara.

4 Da ndaw a ləvey a səra Gazlavay, ama a key cek anda Gazlavay ma wudey ba na, ŋgene, ndaw aha a key a mbərzley, mey masa fara fara daa mevel aŋga daa ba.

5 Ama ndaw ma key cek anda Gazlavay ma wudey na, ndaw a, a wufa Gazlavay fara fara.

1:9 1.9 Ps 32.3-5   **2:1 2.1** Rm 8.34; Heb 7.25   **2:2 2.2** 4.10;

Jaŋ 1.29   **2:4 2.4** 1.6; 4.6; Jaŋ 3.21; 8.44; 16.13

Ngene, ya sərkwa aləkwa macəmkaya pal ta Gazlavay.

6 Ndaw masa ma ləvey anŋa macəmkaya mandaw mandaw ta Gazlavay na, si menjey anŋa a key anda ŋga Yesu.

7 Jam adaw hay, mey da ray mekey cek masa Gazlavay ma wudey masa yah ma wuzlalakwara kede na, ara mewey mawiya ba, ama ara mewey zleelze, masa ka sərmara dəga akwar ma təbmara mey ŋga Yesu təlam. Mewey masa zleelze kede na, ara mey masa akwar ma cəndamara cay.

8 Ama ta ŋgene he cəpa, mewey masa yah ma wuzlalakwara kede na, ara mewey mawiya. Mey masa fara fara da ray mewey a ta wuzwa cay ta fa menjey ŋga *Kəriste. Akwar may, menjey akwar ta mbədsey sem mawiya. A sərey ara mewey mawiya na, maja ləvanj fa ndəvey, slam-mewedey fara fara ta zlar cay ŋga wedey.

9 Ndaw masa ma ləvey anŋa manjakaya daa slam-mewedey, ama a wuda məlmaha ba na, ŋgene, anŋa daa ləvanj cənŋa.

10 Ndaw masa ma wuda məlmaha na, ara ndaw masa daa slam-mewedey, kwa cek ma gwa ŋga təd̩da ndaw a aa mebərey daa ba.

11 Ama ndaw ma wuda məlmaha ba na, anŋa daa ləvanj, fa daw daa ləvanj, a səra slam masa anŋa ma daw a hwad̩ a ba, maja ləvanj ta tərda sem ŋga wulaf.

2:5 2.5 2.17; 5.3; Jaŋ 14.15; 2Jŋ 6   **2:6 2.6** Jaŋ 13.15; 15.5   **2:7 2.7** 2.24; 3.11   **2:7 2.7-8** 4.11; Jaŋ 13.34   **2:8 2.8** Jaŋ 1.9-10; 8.12; Rm 13.12   **2:9 2.9** 3.10, 15; 4.20   **2:10 2.10** Ps 119.165; Rm 14.13   **2:11 2.11** Jaŋ 12.35-36

12 Bəz adfaw hay, ya wuzlalakwara leeter kede na, maja Gazlavay ta mbəkdakwara mebərey akwar sem, maja Yesu Kəriste.

13 Akwar masa papaŋ ɳga bəza hay, ya wuzlalakwara maja ka sərmara Yesu Kəriste, anja daha dəga bəla ta zley daa ba aranj. Akwar masa gula hay, ya wuzlalakwara maja akwar ta fənmara bay-malula sem ta gədaŋ.

14 Bəz adfaw hay, ya wuzlalakwara maja ka sərmara Gazlavay, Papa aləkwa. Akwar, papaŋ ɳga bəza hay, ya wuzlalakwara maja ka sərmara Yesu Kəriste anja daha dəga bəla ta zley daa ba aranj. Akwar, gula hay, ya wuzlalakwara maja akwar ta gədaŋ, mey ɳga Gazlavay aa daa mevel akwar, akwar ta fənmara bay-malula sem ta gədaŋ.

15 Ka da səpam ɳga njey anda ndəhay da bəla kede ba, kwa cek hay da bəla * ha na, ka da wudəm ba. Da ndaw a wudey cek hay da bəla kede na, a wuda Gazlavay Papa aləkwa ba.

16 Bəla na, aa kwara? Ndəhay fa səpam cek hay maaya ba anda ata ma wudəm. Cek masa ata ma hətam fa ndaw na, a wudəm ɳgada ata. A zlapam da ray zleley ata hay. Cek hay a tabiya kede na, a sawa ta fa Gazlavay, Papa aləkwa ba, ama ara cek hay ɳga bəla.

17 Sərmara bəla kede na, a ndəvey la, ta cek hay da hwad a tabiya masa ndəhay ma wudəm

2:12 2.12 SNM 4.12   **2:13 2.13-14** 1.1-2   * **2:15 2.15** bəla:
Fede «bəla» a wudey ɳga ləvey cek hay cəpa ma mbafamar a
Gazlavay ba. Nəka Jak 4.4.   **2:15 2.15** Jak 4.4   **2:16 2.16** MM
27.20; Rm 13.14; Ef 2.3; Jak 4.16

kalah. Ama ndaw ma key cek anda Gazlavay ma wudey na, a da njey ɳga sərmataw.

Mey da ray masa-gəra hay ɳga Kəriste

18 Bəz adaw hay, bəla gweegwe cay a ndəvey. Anda akwar ma cəndamara na, masa-gəra mahura ɳga *Kəriste a sawa la. Kwa wure kede, masa-gəra hay ɳga Kəriste ga daha. Maja ɳgene, ya sərkwa bəla gweegwe cay a ndəvey.

19 Ndəhay a ɳgene, a bam da wuzlah aləkwa, ama mevel ata anda ɳga aləkwa ba. Da mevel ata anda ɳga aləkwa na, anja a njam macəmkaya ta aləkwa la, fa da bam daa ba. Ama ta bam sem. Mebey ata ɳgene, a wuzwa ata tabiya ara ndəhay aləkwa hay ba.

20 Akwar na, Kəriste ta slərkwar *Mesəfnəy ɳga Gazlavay la a ray akwar amba a pakwar ɳgada anja. Anda kede, akwar tabiya ka sərmara mey masa fara fara da ray Kəriste he.

21 Ya wuzlalakwara na, maja ka sərmara mey masa fara fara ba daw? Kay! maja ɳgene ba. Ya wuzlalakwara na, maja ka sərmara mey masa fara fara, asaya, ka sərmara membərzley daa mey masa fara fara ha na, daa ba.

22 Ndaw membərzley na, ara wa? Ara ndaw masa ma ləvey Yesu na, ara Kəriste ba. Ndaw a ɳgene na, ara masa-gəra mahura ɳga Kəriste. Ndaw a, a rəsa Papa aləkwa Bay Gazlavay, asaya, a rəsa Bəzey anja.

2:17 2.17 Mt 7.21; 1Kwr 7.31   **2:18 2.18** 4.3; Mt 7.15; 2Jŋ 7

2:19 2.19 SNM 20.30   **2:20 2.20** 2.27   **2:22 2.22** 4.3; 2Jŋ 7

23 Kwa waawa ma rəsa Bəzey ɳga Gazlavay na, a key ɳgene, a rəsa Bay Gazlavay Papaŋ may. Ama kwa waawa ma təba Yesu, ma ləvey fa mey ɳga ndəhay Yesu ara Bəzey ɳga Gazlavay na, ndaw a ɳgene, a təba Bay Gazlavay Papaŋ la may.

24 Akwar na, wam vaw da ray mey masa akwar ma cəndamara dəga akwar ma təbmara mey ɳga Yesu təlam, anja mey a ɳga njey aa mevel akwar mandaw mandaw. Mey masa akwar ma təbmara ha, da aa daa mevel akwar na, akwar may, ka njam la macəmkaya ta Bəzey ɳga Gazlavay leŋ ta Papaha.

25 Fara fara, Kəriste ta ləvey la a da vəlndakwar cek. Cek a na, ara heter mendəvey ba.

26 Ya wuzlalakwara mey kede da ray ndəhay ma səpam cəved ɳga zlangadadamakwar.

27 Akwar na, Kəriste ta slərkwar Mesəfney ɳga Gazlavay la a ray akwar amba a walakwar ɳgada anja. Da Mesəfney anja, aa da ray akwar na, ka səpam ndaw mekele ɳgaa sərkadakwar daa saba. Mesəfney a faa sərkadakwara cek hay tabiya. Cek masa aa maa sərkadakwara ha na, ara cek fara fara, membərzley da hwad a daa ba. Da ray ɳgene, təbmara meesərkey anja, njam macəmkaya ta Kəriste.

28 Ahaw, bəz adfaw hay, Kəriste a wuzwa vaw la. Njam macəmkaya pal ta anja amba pas a

ma wuswa la na, ya zlurakwa fa mey aŋga ba,
hwaray a kandakwar ba.

²⁹ Ka sərmara Kəriste na, ara ndaw maaya ma
ka cek ta cəved e. Anda kede, ka sərmara kwa
waawa ma key cek ta cəved e kène na, ara ndaw
masa Gazlavay ma tərda sem ŋga bəzey aŋga.

3

*Ya da sərkwa aləkwa bəza hay ŋga Gazlavay
na, kwara?*

¹ Nəkmara, Gazlavay Papa aləkwa ma
wufndakwar cey. A wufndakwar kalah, haa a
ləvey aləkwa bəz aŋga hay. Fara fara aləkwa
bəz aŋga hay. Ndəhay da bəla kede a sərmara
Gazlavay ba. Ara maja ŋgene, a sərmandakwar
aləkwa bəz aŋga hay ba may.

² Jam adaw hay, aləkwa wure kede bəza hay
ŋga Gazlavay. Gazlavay a da tərdandakwar
ŋgada fa mey kwara na, ya sərkwa ba aran.
Ama ya sərkwa fara fara pas masa *Kəriste ma
da wuzwa vaw na, ya da tərkwa letek anda aŋga,
maja ya hətkwar la fara fara aŋga na, kwara.

³ Kwa waawa ma pa mewulkey aŋga a ray mey
a kede na, si a wey vaw, a key mebərey ba anda
Yesu Kəriste ma key mebərey ba.

⁴ Kwa waawa ma key mebərey na, a key
ŋgene, a key həma a ray Gazlavay. Mekey
mebərey na, ara mekey həma a ray Gazlavay.

5 Ka sərmara Yesu Kəriste a sawa a bəla kede na, ŋga ley mebərey ŋga ndəhay. Aŋga na, mebərey fa aŋga daa ba səlak.

6 Anda kede, kwa waawa macəmkaya ta aŋga na, a key mebərey saba. Ama ndaw masa fa key mebərey na, ta hətar Yesu daa ba, ta səra Yesu fara fara daa ba.

7 Bəz acfaw hay, ka da mbəkdamara ray akwar amba ndəhay a zlangafadamakwar ba. Ndaw ma key cek ta cəved e na, aŋga ndaw maaya anda Yesu Kəriste aŋga ndaw maaya, ma ka cek ta cəved e.

8 Ndaw ma key mebərey mandaw mandaw na, aŋga dasi har ŋga bay-malula, maja bay-malula a zlar mekey mebərey na, dəga bəla ta zley daa ba aran. Yesu, Bəzey ŋga Gazlavay, a sawa a bəla kede na, ŋga nəsa sləra ŋga bay-malula ha.

9 Kwa waawa ma tərey sem bəzey ŋga Gazlavay na, a key mebərey saba, maja *Mesəfnay ŋga Gazlavay fa key sləra daa aŋga *. A gwa ŋga key mebərey saba, maja Gazlavay ta tərda sem ŋga bəzey aŋga.

10 Ma wunkata bəza hay ŋga Gazlavay, ta bəza hay ŋga bay-malula na, me? Sərmara, ndaw

3:5 3.5 1.7; 2.2; 4.10; Iz 53.9; Jan 1.29; 8.46; 2Kwr 5.21; Heb 4.15; 9.14; 1Pi 1.19; 2.22, 24; 3.18   **3:6 3.6** 3.9; 5.18; Jan 15.5; Rm 6.2,

14   **3:8 3.8** Mt 12.26-29; Jaŋ 8.44   * **3:9 3.9** Mesəfnay ŋga Gazlavay fa key sləra daa aŋga: Ta mey Gərek, a ləvey «hulfad ŋga Gazlavay aa daa ndaw.» Ndəhay a ləvam «hulfad» a wudsey ŋga ləvey «Mesəfnay ŋga Gazlavay». Ndəhay mekele a wulkam a ləvam hulfad ara «Mey ŋga Gazlavay», da daa ba, ara «Heter mawiya».

ma key cek ta cəved e ba, da daa ba, ma wuda məlmaha ba na, aŋga bəzey ŋga Gazlavay ba.

Mey da ray mewudey-vaw

¹¹ Məlma adfaw hay, wudkwa vaw. Yaw, mey a kede na, ara mey masa akwar ma cəndamara dəga akwar ma təbmara mey ŋga Yesu təlam.

¹² Wulkam da ray ndaw daha mezəley *Kayin †. Ka da kam cek anda aŋga ba. Aŋga na, aa dasi har ŋga bay-malula, a kəda məlmaha, mambaray a vagay. A kəda na, majə me? A kəda majə cek masa Kayin aha ma ka na, maaya ba fa dey ŋga Gazlavay, ama cek masa məlmaha ma ka na, maaya fa dey ŋga Gazlavay.

¹³ Məlma adfaw hay, da masa ndəhay da bəla kede a ŋgəldamakwar ba na, ka da rəzlam ba.

¹⁴ Ya sərkwa aləkwa anda ndəhay maməctakaya saba, ama aləkwa ma hətkwa heter mendəvey ba cay. Ya sərkwa na, majə ya wudmatakwa məlma aləkwa hay. Ndaw masa ma wudey vaw ba na, aŋga anda ndaw maməckaya cəŋga.

¹⁵ Ndaw masa ma wudə məlmaha ba na, ara ndaw ma kədəy ndaw vagay. Ka sərmara ndaw ma kədəy ndaw vagay na, aa ta heter mendəvey ba daa ba.

¹⁶ Yesu *Kəriste ta vəlda ray aŋga la majə aləkwa. Anda kede, ya sərkwa mewudey-vaw na, ta fa vəda. Yaw, anda aŋga ma vəlda

3:10 3.10 2.9, 29   **3:11 3.11** 2.7-8; 4.11; Jaŋ 13.34   † **3:12 3.12**
Kayin: Ara bəzey mahura ŋga ata Adam ta Ev.   **3:12 3.12** MC
4.8   **3:13 3.13** Jaŋ 15.18   **3:14 3.14** 2.11; Jaŋ 5.24; 13.35   **3:15**
3.15 Mt 5.21-22; CWJ 21.8

ray aŋga ŋgada aləkwa na, si ya vəldakwa ray
aləkwa ŋgada məlma aləkwa hay may.

17 Da ndaw cek anja daha, a hëtar mëlmaha
cek anja daa ba, ama a sërfar dey-ceceh ba, a
vëlar cek ba na, a da wuda Gazlavay na, kwara?

18 B  z adaw hay, ka da wuzdamara mewudsey-vaw akwar ta fa mey meeguzley maaya maaya daada ba. Ama si ka wuzdamara mewudsey-vaw akwar fara fara ta fa sl  ra masa akwar ma kamara.

19-20 Da ray ñgene, ya sérkwa alékwa ta
tébkwa mey masa fara fara la. Da mevel
alékwa a candakwar da ray cek masa alékwa ma
kakwa maaya ba na, ya sérkwa Gazlavay a fëna
mewulkey alékwa, a sëra cek tabiya daa mevel
alékwa. Anda kede, a dëkndakwar mevel la daa
masa alékwa fa dërkwa ñaŋgay.

21 Yaw, jam adaw hay, da mevel aləkwa fa candakwar daa ba na, ya da dərkwa dangay a Gazlavay ta mandərzay daa dey daa ba.

22 Ya gwakwa yaa cəfsakwa kwa meeme fa
an̄ga, a vəlndakwar la maja aləkwa fa təbkwa
*mewey an̄ga hay, asaya, alekwa fa kakwa sl̄era
masa ma mbafar.

23 Mewey anja mahura na, ara mepey Bəzey anja, Yesu Kəriste, nga ndaw aləkwa fara fara, asaya, ara mewudey-vaw da wuzlah aləkwa, anda Kəriste ma ləvndakwar.

24 Kwa waawa ma tēba mewey hay ḥga Ga-zlavay, ma key cek anda mewey hay a ma ləvey

na, ndaw a macəmkaya ta Gazlavay, Gazlavay may, aa ta aŋga. Ya sərkwa Gazlavay aa ta aləkwa na, ta fa me? Ya sərkwa ta fa Mesəfney aŋga masa aŋga ma vəldandakwara.

4

Mesəfney ŋga Gazlavay a da səram ta mesəfney membərzley ndaw na, kwara?

¹ Jam adaw hay, ndəhay tabiya ma ləvam ata ta *Mesəfney ŋga Gazlavay na, ka da təbmara mey ata ba. Si ka saŋgalamata la dagay, amba ka sərmara da ata ta Mesəfney ŋga Gazlavay fara fara kwa. Ya ləvkwar anda kede na, maja ndəhay ma pamara ray ata ŋga ndəhay ma təla mey ŋga Gazlavay ga daa wura daa wura da bəla kede daha.

² Yaw, kwa waawa ma ləvey Yesu *Kəriste a sawa ta fa Gazlavay da vad, ta tərey la ŋga ndaw-magədaŋ na, ndaw a ŋgene, aa ta Mesəfney ŋga Gazlavay. Ara anda kede, akwar ma da sərmara ndaw ta Mesəfney ŋga Gazlavay.

³ Ama kwa waawa ma təba mey a kede ba na, aa ta Mesəfney ŋga Gazlavay daa ba. Mesəfney masa da ray aŋga na, ara mesəfney ŋga masagəra mahura ŋga Kəriste. Akwar ta cəndamara la masa-gəra mahura ŋga Kəriste a sawa la. Wure kede, ta sawa cay, aŋga da bəla cay.

⁴ Ama bəz adaw hay, akwar na, ndəhay ŋga Gazlavay. Akwar ta kam bay-gula sem da ray ndəhay ma pamara ray ata ŋga ndəhay ma təla

---

3:24 3.24 4.13; Jaŋ 14.16; 15.5; Rm 8.5, 9, 14   **4:1 4.1** 2.18; Mt 7.15; 1Tes 5.21   **4:2 4.2** Jaŋ 1.14; Rm 10.9; 1Kwr 12.3   **4:3 4.3** 2.18, 22

mey ŋga Gazlavay, maja Mesəfney masa da ray akwar na, a fəna mesəfney ŋga bay-malula da ray ndəhay da bəla kede ta gədaŋ.

⁵ Ndəhay ma pamara ray ata ŋga ndəhay ma təla mey na, ata ndəhay ŋga bəla. Da ray ŋgene, aa guzlam mey ŋga bəla. Ndəhay masa ŋga bəla fa cənmatar mey.

⁶ Ama aləkwa na, ndəhay ŋga Gazlavay. Ndaw ma səra Gazlavay na, a cənndakwar mey. Ndaw masa ŋga Gazlavay ba na, a cənndakwar mey ba. Ya sərkwa ndaw masa ta Mesəfney fara fara ŋga Gazlavay da ray, ta ndaw masa ta mesəfney membərzley ndaw na, anda kede.

Mey da ray mewudey-vaw ŋga Gazlavay

⁷ Jam adaw hay, wudkwa vaw da wuzlah aləkwa, maja mewudey-vaw na, a sawa ta fa Gazlavay. Ndaw ma wudey vaw na, Gazlavay ta tərda sem ŋga bəzey aŋga, a səra Gazlavay.

⁸ Ndaw ma wudey vaw ba na, a səra Gazlavay ba, maja cek masa Gazlavay ma ka tabiya na, a ka ta mewudey-vaw.

⁹ Gazlavay ta slərdərwa Bəzey aŋga mendulenj la a bəla, amba ya hətkwa heter mendəvey ba ta fa aŋga. Anda kede, aŋga fa wuzdərwa fara fara aa fa wudndakwar.

¹⁰ Ara aləkwa ma wudkwa Gazlavay teesed ba, ama ara aŋga ma wudndakwar teesed. A slərwa Bəzey aŋga, amba Bəzey aŋga ha a vəlda ray aŋga ŋga məcəy amba Gazlavay a

mbəkdandakwara mebərey aləkwa. Mewudsey-vaw na, anda kede.

11 Jam adaw hay, Gazlavay a wudndakwar kalah. Anda kede maaya na, aləkwa may, si ya wudkwa vaw da wuzlah aləkwa.

12 Gazlavay na, kwa ndaw ta hətar ta dey aŋga daa ba. Ama da aləkwa fa wudkwa vaw da wuzlah aləkwa na, a wuzwa Gazlavay aa ta aləkwa, asaya, a wuzwa aləkwa fa wudkwa vaw fara fara anda Gazlavay ma wudndakwar.

13 Gazlavay ta vəlndakwar Mesəfney aŋga la. Majə ŋgene, ya sərkwa aləkwa macəmkaya ta Gazlavay, aŋga may, aa ta aləkwa.

14 Papa aləkwa ta slərdərwa Bəzey aŋga la amba a ləhdata ndəhay da bəla. Ala ta hətmar la ta dey ala, ala fa kam sede da ray a.

15 Da ndaw a ləvey Yesu ara Bəzey ŋga Gazlavay na, Gazlavay aa ta ndaw a, ndaw a may, macəmkaya ta Gazlavay.

16 Aləkwa na, ya sərkwa Gazlavay fa wudndakwar, aləkwa fa təbkwa aa mevel aləkwa, aa fa wudndakwar fara fara.

Gazlavay a ka sləra aŋga tabiya ta mewudsey-vaw. Ndaw ma wudsey vaw na, aa macəmkaya ta Gazlavay, Gazlavay may, aa ta aŋga.

17 Da ya wudkwa vaw fara fara anda Gazlavay ma wudndakwar na, ta pas masa Gazlavay ma da ka sariya na, ya zlurakwa daa ba, majə

4:10 4.10 2.2; 3.5; Rm 5.8, 10   **4:11 4.11** 3.11; 4.21; Mt 5.44-45; 18.33; Jaŋ 13.34; 2Jŋ 5   **4:12 4.12** 2.5; 4.17; Jaŋ 1.18   **4:13 4.13** 3.24   **4:14 4.14** Jaŋ 15.27   **4:15 4.15** 2.23   **4:16 4.16** 4.8-10; Jaŋ 15.5

menjey aləkwa da bəla kede anja letek ta ŋga *Kəriste.

¹⁸ Ndaw ma wudey ndaw na, fa da zlurey ta sariya ŋga Gazlavay daa ba. Mewudey-vaw masa fara fara na, a bəla mandərzay daa dey. Da ndaw fa zlurey na, ŋgene, mewudey-vaw ŋga Gazlavay fa key sləra daa anja anda Gazlavay ma wudey daa ba, maja ndaw ta mandərzay na, fa zlurey ta banay ma da hətfar fa dəba ŋga sariya.

¹⁹ Ya wudkwa vaw na, ara maja Gazlavay ma wudndakwar teesed.

²⁰ Da ndaw a ləvey a wuda Gazlavay, ama a wuda məlmaha ba na, a key ŋgene, a mbərzley. Da a wuda məlmaha masa anja fa hətar ba na, a da wuda Gazlavay masa ta hətar ta dey anja daa ba səlak na, kwara?

²¹ Ndaw ma wuda Gazlavay na, si a wuda məlmaha may. Kede ara *mewey masa Kəriste ma vəldandakwara.

5

Ya fənkwa bəla kede ta gəday

¹ Kwa waawa ma təba Yesu ara *Kəriste, *ndaw masa Gazlavay ma wala ŋga ləhdata ndəhay na, anja ta tərey sem bəzey ŋga Gazlavay. Kwa waawa ma wuda Gazlavay Papa aləkwa na, a wudta bəza hay ŋga Gazlavay may.

² Da ya wudkwa Gazlavay, asaya, da ya kakwa cek anda *mewey anja hay ma ləvey na, ŋgene,

ya sərkwa aləkwa fa wudmatakwa bəza hay ɳga Gazlavay.

³ Da ya kakwa cek anda mewey ɳga Gazlavay ma ləvey na, a key ɳgene, ya wudkwa Gazlavay fara fara. Mewey anŋa ha, aa ta gəra ɳga səpey ɳgada aləkwa ba,

⁴ majə bəza hay ɳga Gazlavay tabiya na, a fənmara bəla ta gədanj. Ya fənkwa bəla kede ta gədanj na, kwara? Ya fənkwa bəla kede na, majə aləkwa fa pakwa Yesu Kəriste ɳga ndaw aləkwa fara fara.

⁵ Ma fəna bəla na, wa? Ma fəna bəla na, si ndaw ma təba, Yesu na, ara Bəzey ɳga Gazlavay.

Ma wuzda mey da ray Yesu Kəriste fara fara na, me hay me?

⁶ Yesu *Kəriste na, ara ndaw masa ma sawa a bəla. A sawa na, ta hətey *baptem la ta yam. Mambaz anŋa ta mbədwa la daa meməcey anŋa. A hətey na, baptem ta yam daada ba, ama mambaz anŋa ta mbədwa la daa meməcey anŋa may. Asaya, *Mesəfney ɳga Gazlavay ta wuzda la fara fara cek hay a ta kam la. Mesəfney a, a mbərzley ba səlak.

⁷ Anda kede, cek hay maakar daha fa wuzdamərwa mey fara fara da ray Yesu.

⁸ Cek hay a na, ara Mesəfney ɳga Gazlavay, yam ɳga baptem, leŋ mambaz anŋa. Ata maakar ata, mey ata letek.

9 Aləkwa fa təbkwa mey masa ndəhay ma wuzdamara da ray cek masa ata ma hətmar. Mey masa Gazlavay ma wuzda na, a fəna mey ɳga ndəhay ma wuzdamara. Ara Gazlavay ta ray anga ma wuzda mey a da ray Bəzey anga.

10 Anda kede, ndaw masa ma təba Yesu, anga Bəzey ɳga Gazlavay na, a səra daa mevel anga mey a ara mey masa fara fara. Ama ndaw masa ma təba mey ɳga Gazlavay ba na, a pada Gazlavay ɳga ndaw membərzley, maja ta təba mey masa Gazlavay ma wuzda da ray Bəzey anga daa ba.

11 Cek masa Gazlavay ma wuzdandakwara na, wura? Cek masa Gazlavay ma wuzdandakwara na, ara heter mendəvey ba masa anga ma vəldandakwara ta har Bəzey anga.

12 Ndaw masa macəmkaya pal ta Bəzey ɳga Gazlavay na, anga ta heter mendəvey ba. Ndaw masa ta cəmey ta Bəzey ɳga Gazlavay daa ba na, aa ta heter mendəvey ba daa ba may.

Mey da ray heter mendəvey ba

13 Ya wuzlalakwara leeter kedə ɳgada akwar ma pamara Yesu, Bəzey ɳga Gazlavay, ɳga ndaw akwar fara fara amba ka sərmara maaya maaya akwar ta hətam heter mendəvey ba cay.

14 Da aləkwa fa dərkwa daŋgay a Gazlavay na, ya zlurakwa ba maja ya sərkwa fara fara, da aləkwa faa cəfsafakwar cek masa mevel anga ma wudsey na, ya hətkwa la.

15 Anda aləkwa ma sərkwa anja fa jækfandakwar sləmay daa medərey-dan̄gay aləkwa na, ya sərkwa ya hətkwa cek masa aləkwa maa cəfdakwa fa vədfa la may.

16 Da ndaw a hətar məlmaha fa key mebərey, da mebərey a, ara mebərey ma hendey ndaw aa meməcey ba na, si a kar ambahw a Gazlavay maja anja. Da mebərey ŋga məlmaha ara mebərey ma hendey ndaw aa meməcey ba na, ŋgene, Gazlavay a vəlar heter la. Mebərey ma hendey ndaw aa meməcey na, daha. Ŋgene, ya ta ləvey ŋga key ambahw a Gazlavay maja mebərey a daa ba.

17 Cek hay maaya ba hay tabiya masa ndaw ma ka na, ara mebərey. Ama mebərey siya na, a hendey ndaw aa meməcey ba.

18 Ya sərkwa kwa waawa ma tərey sem ŋga bəzey ŋga Gazlavay na, a key mebərey saba, maja Yesu, Bəzey ŋga Gazlavay, fa jəfa. Anda kede, bay-malula fa da gwa ŋga kar cek daa ba.

19 Ya sərkwa aləkwa na, ndəhay ŋga Gazlavay, asaya, ya sərkwa ndəhay da bəla kede tabiya ata dasi har ŋga bay-malula.

20 Ya sərkwa Bəzey ŋga Gazlavay na, ta sawa la a bəla, ta vəlndakwar len̄gesl la amba ya sərkwa Bay Gazlavay, ndaw masa fara fara. Aləkwa macəmkaya pal ta Gazlavay, ndaw masa fara fara ha, ta fa Bəzey anja, Yesu *Kəriste. Anja na, ara Gazlavay ndaw masa fara fara, ara anja ma vəltar heter mendəvey ba a ndəhay.

5:16 5.16 Mt 12.31; Heb 6.4-6   **5:18 5.18** 3.6, 9-10; **bay-malula:**
Jaŋ 17.15; 2Tes 3.3   **5:19 5.19** Jaŋ 12.31; Gal 1.4   **5:20 5.20** Jaŋ
1.14, 18; 11.25; 17.3; 20.28

1 Jaŋ 5:21

xx

1 Jaŋ 5:21

21 Bəz adaw hay, wam vaw, ka da səpam mey
ŋga kuley hay ba.

Mofu-Gudur
The New Testament in the Mofu-Gudur language of
Cameroon: Mejøwey-mey Mawiya
Le Nouveau Testament en langue Mofu-Gudur
(Cameroun)

copyright © 2007 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mofu-Gudur

Contributor: Aramaic Bible Translation, Inc.

All rights reserved.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source
files dated 14 May 2025

2b021919-36cf-59da-a35f-10c5e5548811